

9 במרץ 2017

חמאס מאיימת להחריף את תגובותיה על תקיפות ישראליות בעקבות ירי רקטות לשטח ישראל

המגזר - חמאס

מזד חמאס החריף את גזרת הירי על ישראל ב-2014 בעקבות הסכם הפסקת האש עם ישראל. חמאס טוען כי ישראל היא האחראית לתגובותיה על ירי הרקטות, ומאיימת להחריף את התגובה שלה על תקיפות ישראליות.

חמאס טוען כי ישראל היא האחראית לתגובותיה על ירי הרקטות, ומאיימת להחריף את התגובה שלה על תקיפות ישראליות.

חמאס טוען כי ישראל היא האחראית לתגובותיה על ירי הרקטות, ומאיימת להחריף את התגובה שלה על תקיפות ישראליות.

חמאס טוען כי ישראל היא האחראית לתגובותיה על ירי הרקטות, ומאיימת להחריף את התגובה שלה על תקיפות ישראליות.

חמאס טוען כי ישראל היא האחראית לתגובותיה על ירי הרקטות, ומאיימת להחריף את התגובה שלה על תקיפות ישראליות.

חמאס טוען כי ישראל היא האחראית לתגובותיה על ירי הרקטות, ומאיימת להחריף את התגובה שלה על תקיפות ישראליות.

חמאס טוען כי ישראל היא האחראית לתגובותיה על ירי הרקטות, ומאיימת להחריף את התגובה שלה על תקיפות ישראליות.

חמאס טוען כי ישראל היא האחראית לתגובותיה על ירי הרקטות, ומאיימת להחריף את התגובה שלה על תקיפות ישראליות.

חמאס טוען כי ישראל היא האחראית לתגובותיה על ירי הרקטות, ומאיימת להחריף את התגובה שלה על תקיפות ישראליות.

חמאס טוען כי ישראל היא האחראית לתגובותיה על ירי הרקטות, ומאיימת להחריף את התגובה שלה על תקיפות ישראליות.

החמאס טוען כי ישראל היא האחראית לתגובותיה על ירי הרקטות, ומאיימת להחריף את התגובה שלה על תקיפות ישראליות.

החמאס טוען כי ישראל היא האחראית לתגובותיה על ירי הרקטות, ומאיימת להחריף את התגובה שלה על תקיפות ישראליות.

החמאס טוען כי ישראל היא האחראית לתגובותיה על ירי הרקטות, ומאיימת להחריף את התגובה שלה על תקיפות ישראליות.

החמאס טוען כי ישראל היא האחראית לתגובותיה על ירי הרקטות, ומאיימת להחריף את התגובה שלה על תקיפות ישראליות.

החמאס טוען כי ישראל היא האחראית לתגובותיה על ירי הרקטות, ומאיימת להחריף את התגובה שלה על תקיפות ישראליות.

החמאס טוען כי ישראל היא האחראית לתגובותיה על ירי הרקטות, ומאיימת להחריף את התגובה שלה על תקיפות ישראליות.

החמאס טוען כי ישראל היא האחראית לתגובותיה על ירי הרקטות, ומאיימת להחריף את התגובה שלה על תקיפות ישראליות.

החמאס טוען כי ישראל היא האחראית לתגובותיה על ירי הרקטות, ומאיימת להחריף את התגובה שלה על תקיפות ישראליות.

החמאס טוען כי ישראל היא האחראית לתגובותיה על ירי הרקטות, ומאיימת להחריף את התגובה שלה על תקיפות ישראליות.

החמאס טוען כי ישראל היא האחראית לתגובותיה על ירי הרקטות, ומאיימת להחריף את התגובה שלה על תקיפות ישראליות.

מאמר שהתפרסם באתר האינטרנט אלמג'ד, המזוהה עם מגנוני הביטחון של חמאס, יום לאחר תגובת צה"ל לירי רקטה, שהתפרשה על ידי חמאס כחמורה ובלתי מידתית. כותרת המאמר: "האם המשוואה החדשה של [רצועת] עזה תהיה רקטה מול רקטה ומוצב מול מוצב?!" (אלמג'ד, 28 בפברואר 2017).

איומי חמאס בהחרפת תגובותיה על תקיפות ישראליות

- ב-27 בפברואר 2017 שוגרה רקטה לעבר ישראל, שנפלה בסמוך לאחד הקיבוצים בנגב המערבי. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק. בתגובה לירי תקפו כלי טיס של חיל האוויר חמישה יעדי טרור של חמאס ברצועת עזה (דובר צה"ל, 27 בפברואר 2017). משרד הבריאות הפלסטיני בעזה דיווח על שלושה פצועים כתוצאה מהתקיפות הישראליות (מען, 27 בפברואר 2017).
- התגובה הישראלית לירי גררה תגובות חריפות מצד דוברי חמאס וכלי התקשורת המזוהים עימה. בראיית חמאס ישראל הגיבה באופן בלתי מידתי במטרה לכפות על חמאס "משוואה חדשה". חמאס שבה והדגישה, כי היא לא תאפשר לישראל לכפות עליה "משוואה" שכזאת, גם אם הדבר יוביל להסלמה בלתי רצויה מבחינתה. להלן כמה התבטאויות של דוברים מטעם חמאס וכלי תקשורת המזוהים עימה:

א. פוזי ברהום, דובר חמאס, הטיל את האחריות על ישראל להמשך ההסלמה הפוגעת לדבריו "בהתנגדות" ובתושבי הרצועה. עוד אמר, כי המשך הפגיעה במוצבי "ההתנגדות" ומתקניה מהווה "הבערה מכוונת" של המצב ברצועה. הוא הוסיף, כי "ההתנגדות" לא תאפשר לישראל לכפות מציאות חדשה (שהאב, 27 בפברואר 2017). בהודעה לעיתונות של פוזי ברהום, שפורסמה באתר חמאס (27 בפברואר 2017), נאמר: "חמאס מטילה על הישות הישראלית את מלוא האחריות להמשך ההסלמה מסוכנת זו בעזה, אשר שמה לה למטרה את

ההתנגדות הפלסטינית ואת אזרחינו ברצועה. לא נוכל לקבל את המשך הפגיעה במוצבי ההתנגדות, מתקניה ושטחיה. [לא נוכל לקבל גם] את הכוונה [של ישראל] לפוצץ את המצב בעזה ולכפות משוואות חדשות על ההתנגדות, **יהא אשר יהא המחיר**" (אתר חמאס באינטרנט, 27 בפברואר 2017).

הודעת דובר חמאס ברצועה, פוזי ברהום, בעקבות תקיפות ישראל ברצועה: "... [לא נוכל לקבל גם] את הכוונה של ישראל "לכפות משוואות חדשות על ההתנגדות, יהא אשר יהא המחיר" (אתר חמאס, 27 בפברואר 2017).

ב. אבו עבידה, דובר הזרוע הצבאית של חמאס, איים כי בפעם הבאה שישראל תתקוף, תגיב חמאס לתקיפה ולא תשתוק. הוא הוסיף בדבריו, כי ישראל מבינה רק את שפת הכוח וציון כי "כל תוקפנות עתידית כדוגמת מה שארע אתמול [27 בפברואר], להתנגדות ובראשה גדודי [עז אלדין] אלקסאם יהיה מה לומר בה. אם ההתנגדות מבטיחה, היא מקיימת. חכו ותראו" (חשבון הטוויטר של אבו עבידה כמצוטט ע"י אתר הזרוע הצבאית של חמאס, 28 בפברואר 2017). באתר של גדודי עז אלדין אלקסאם התפרסמה גם פרשנות לפיה עלולים להשתנות כללי העימות, שהיו תקפים בשנתיים שלאחר מבצע "צוק איתן". לדברי הפרשן (חמזה אבו שנב, המזוהה עם חמאס) "ההתנגדות" אימצה כיום גישה שונה ובפעמים הבאות היא לא תאפשר לישראל להמשיך בתקיפותיה. לדברי הפרשן, להתנגדות הפלסטינית, ולגדודי עז אלדין אלקסאם תהיינה תגובות אחרות (חמזה אבו שנב, אתר הזרוע הצבאית של חמאס, 28 בפברואר 2017).

الثلاثاء, 28 فبراير, 2017, 16:39 بتوقيت القدس
أبو عبيدة للعدو: سكوتنا ليس ضعفاً والأيام بيننا

القسام - خاص :

أكدت كتائب الشهيد عز الدين القسام الجناح العسكري لحركة المقاومة الإسلامية "حماس" أن العدو لا يفهم سوى لغة القوة، والسكوت أحياناً يفسر من العدو على أنه ضعف.

وشدد الناطق العسكري باسم القسام أبو عبيدة في تغريدة له على حسابه على تويتر: "إن أي عدوان قادم على غرار ما حصل بالأمس سيكون للمقاومة وعلى رأسها كتائب القسام كلمتها فيه".

وتوعد العدو قائلاً: "للمقاومة إذا وعدت أوفت والأيام بيننا".
 وشنت الطائرات الحربية الصهيونية أول أمس الاثنين عدة غارات استهدفت مواقع للمقاومة الفلسطينية في قطاع غزة.

הודעתו של אבו עבידה, דובר הזרוע הצבאית של חמאס ברצועה, באתר הרשמי של הזרוע הצבאית (אתר גדודי עז אלדין אלקסאם, 28 בפברואר 2017)

ג. באתר אלמג'ד, המזוהה עם מנגנוני הביטחון של חמאס, התפרסם מאמר ב-28 בפברואר 2017, יום לאחר תקיפת חיל האוויר הישראלי. המאמר איים, כי חמאס עלולה לזנוח את מדיניות ההבלגה בה נקטה עד כה ולבחור במתווה החדש של "הפגזה בתגובה על הפגזה, עמדה צבאית בתגובה על [תקיפת] עמדה צבאית, [ותקיפת] מטרה בתגובה על [תקיפת] מטרה". המאמר מציין, כי כל "מעשה תוקפנות" מצידה של ישראל יענה בפעמים הבאות בדרך שונה מבעבר, עד אשר ישראל תזנח את "המשוואה" החדשה שגיבשה ותשוב לכללי המשחק הקודמים. זאת למרות, שחמאס מודעת לסיכוני ההסלמה שבכך, העלולים להביא לתוצאות בלתי רצויות בראייתה (תרגום המאמר ראו נספח).

ד. דוברים נוספים מטעם חמאס, וכלי תקשורת המזוהים עימה, שיגרו גם הם מסרי הרתעה לעבר ישראל. בכיר באחד הארגונים ברצועה ציין, כי חמאס מוכנה למערכה חדשה משום שהיא סיימה לשקם את יכולותיה הצבאיות ב-2015 (אלאח'באר, לבנון, 3 במרץ 2017). אברהמים אלמדהון, פרשן פוליטי בעזה המזוהה עם חמאס, כתב כי לרשות חמאס עומדים "אלפי צעירים המשתוקקים לשנות את משוואת המאבק, היא המחיר לכך אשר יהא". לדבריו "מתקפה ישראלית ברצועה הינה עניין מורכב מאוד, וישראל יודעת זאת, מה גם שאין סיבה לכך" (חשבון הטוויטר של אברהמים אלמדהון, 4 במרץ 2017).

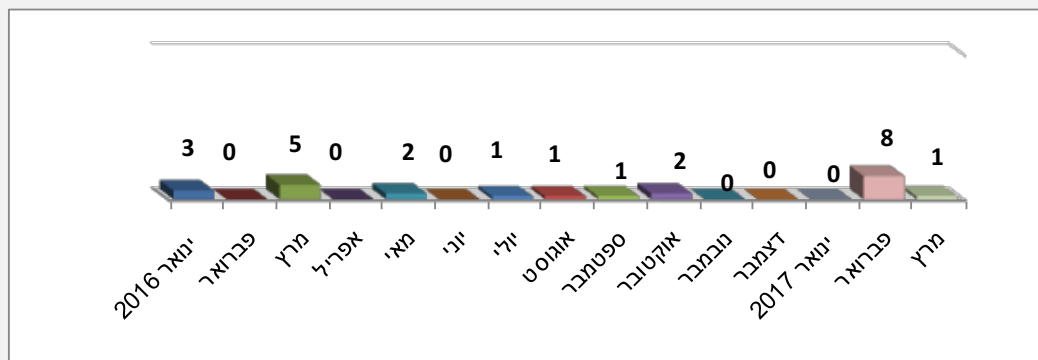
קריקטורה שפרסמה חמאס שנועדה לחזק את המסר, כי ישראל עלולה להיפגע מהסלמה ביטחונית ברצועה: "ההסלמה הישראלית (לאורך) גבולות עזה" (חשבון הטוויטר PALINFO, 4 במרץ 2017)

הרקע לאיומי חמאס

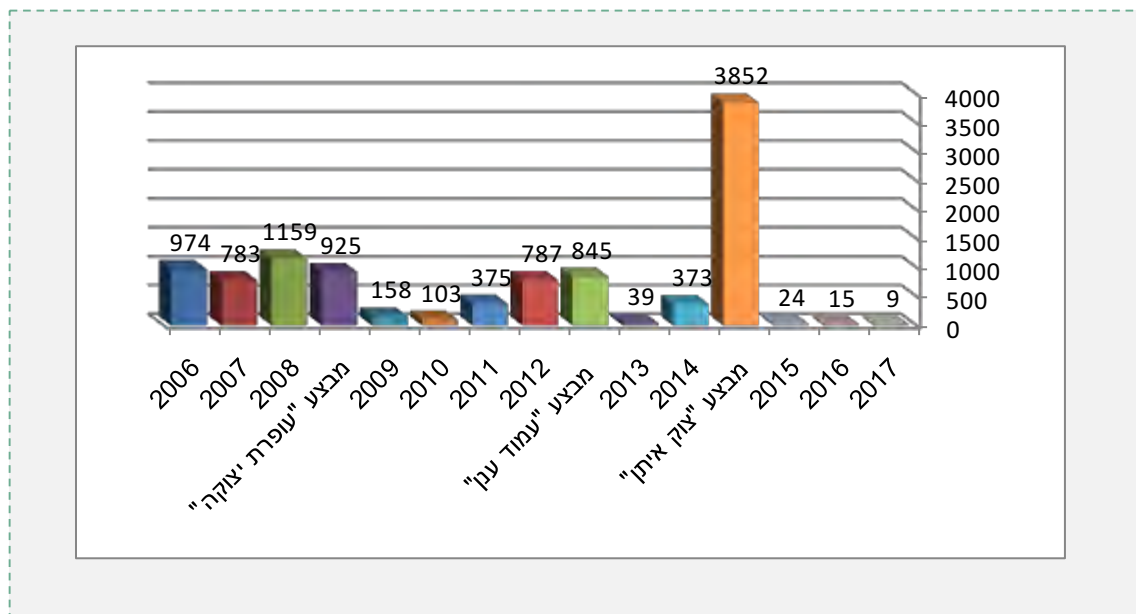
3. ברקע לאיומי חמאס עומדות להערכתנו כמה התפתחויות, שאירעו לאחרונה בשטח ובזירה הפוליטית-הפנימית של חמאס:

א. הגידול המשמעותי שחל לאחרונה בהיקף ירי הרקטות לעבר ישראל: מאז תחילת פברואר 2017, נפלו בשטח ישראל תשע רקטות. מספר אירועי הירי לעבר שטח ישראל בחודש פברואר 2017 היה הגבוה ביותר מאז מבצע "צוק איתן", הגם שהיקף הירי עדיין נמוך בהרבה מאשר בשנים שלפני המבצע. למרות שירי הרקטות לעבר ישראל לא בוצע ע"י חמאס, הממשיכה במדיניות הריסון שלה, מתמקדת תגובת צה"ל לירי רקטות לעבר ישראל ביעדי חמאס, באשר ישראל רואה בארגון את הריבון והשליט ברצועה.

התפלגות חודשית נפילת רקטות בשטח ישראל מאז תחילת 2016

נפילות רקטות בשטח ישראל בחתך שנתי

4. תגובות ישראל לירי רקטות לשטחה נתפסות ע"י חמאס כבלתי מידתיות: האחרונה שבהן, התגובה הישראלית לירי הרקטות ב-27 בפברואר 2017, נתפסה ע"י חמאס כחורגת מדפוס התגובה הישראלי, שהיה שגור מאז תום מבצע "צוק איתן". שינוי זה, בראיית חמאס, לווה ברטוריקה ישראלית מאיימת ובשיח פנים-ישראלי ער אודות עימות עתידי אפשרי עם חמאס. השילוב של תגובה תקיפה עם רטוריקה מאיימת הומחש לחמאס בראיון, שהעניק שר הביטחון אביגדור ליברמן לאתר ynet (2 במרץ 2017). בראיון הדגיש שר הביטחון, כי ישראל מגיבה "בצורה עוצמתית לכל רקטה" אך הוסיף, שכל תגובה נשקלת לגופו של עניין¹.

¹ שר הביטחון נשאל בראיון האם תפקידה של מנהיגות הוא לא למנוע מלחמה, והשיב: "זו השאלה הנכונה - מה ימנע מלחמה? רק כשחמאס יפנים שמכל מהלך, מכל רקטה, הוא יפסיד, אז לא תהיה מלחמה. זה בדיוק מה שצריך - הנחישות וההבנה בצד השני, שבכל מהלך ובכל עימות הם מפסידים יותר...". לשאלת המראיין מדוע לא הגיבה ישראל על ירי הרקטה ששוגרה ב-1 במרץ, השיב שר הביטחון: "זאת אסטרטגיה שהנהגתי בצבא מאז שהגעתי - על כל רקטה, על כל פרובוקציה, אנחנו מגיבים בצורה עוצמתית" אך הוסיף: "אנחנו לא חייבים להתנהל לפי החליל של חמאס ולא צריכים להרגיל אותם לדפוסי תגובה או התנהלות קבועים. אנחנו שוקלים כל דבר..." (ynet, 2 במרץ 2017).

אתר אלרא' המזוהה עם חמאס התייחס לראיון שר הביטחון ל-y.net. הכותרת בערבית: "ליברמן: לא נפעל לפי מצב הרוח של חמאס בתגובה ל(ירי) הרקטות" (אלרא', עזה, 2 במרץ 2017)

ב. עליית רף המתיחות בין חמאס לבין התארגנויות סלפיות ג'האדיסטיות ברצועה: ברקע לכך עומדים מעצרים של פעילים סלפים ע"י מנגנוני הביטחון של חמאס כדי לכפות עליהם את מדיניות הריסון של חמאס ובו בזמן להביא לשיפור יחסיה של חמאס עם מצרים. ההתארגנויות הסלפיות מצידן רואות בירי הרקטות לעבר ישראל אמצעי להקלת הלחצים, שחמאס מפעילה עליהם. והיה וישראל תגיב בעוצמה וחמאס תממש איומיה יגביר הדבר את יכולתן של ההתארגנויות הסלפיות-ג'האדיות לחולל תהליך אסקלטיבי בין חמאס לישראל באמצעות ירי רקטות, גם אם חמאס וישראל אינן מעוניינות בכך.

ג. תוצאות הבחירות שנערכו לאחרונה להנהגת חמאס ברצועת עזה: הבחירות ללשכה המדינית היוו ביטוי להתחזקות אישים המזוהים עם הזרוע הצבאית והנתפסים כרדיקלים. עליית משקלה של הזרוע הצבאית הגבירה משקלם של השיקולים הצבאיים בתהליך קבלת ההחלטות ופגעה להערכתנו במערכת הבלמים והאיזונים, שהייתה קיימת בחמאס, עד לבחירות האחרונות. יתכן שהאיומים שהושמעו לאחרונה מבטאים גם את השינוי שחל בהנהגת חמאס ברצועה ומסמנים יתר נכונות מצידה של ההנהגה החדשה ליטול על עצמה סיכונים ולנקוט במדיניות אגרסיבית יותר כלפי ישראל, על אף סיכוני ההידרדרות הטמונים בכך.

סיכום

5. איומי חמאס נועדו, להערכתנו, להרתיע את ישראל מתגובות לירי רקטות לשטחה הנתפסות על ידי חמאס כבלתי מידתיות. עם זאת, להערכתנו, בשלב זה חמאס עדיין מושפעת ממכלול הגורמים המרסנים העומדים ביסוד מדיניותה כלפי ישראל מאז מבצע "צוק איתן", ואין לה להערכתנו עניין להוביל להסלמה מכוונת². אולם במשקלם של הגורמים, העומדים ביסוד מדיניות הריסון של חמאס בתקופה שמאז "צוק איתן", חל להערכתנו כרסום לנוכח ההתפתחויות, שנותחו לעיל. כרסום זה מגביר את הפוטנציאל הנפיץ הטמון בהמשך ירי הרקטות ע"י ארגונים "סוררים". ירי שכזה עלול להוביל לתגובה ישראלית, שתיתפס כחריפה וכבלתי מידתית ע"י החמאס, וזו עלולה לדרבן אותה לממש את מחויבותה הפומבית על מנת ליצור "משוואת תגובה חדשה". תסריט שכזה עלול לחולל תהליך אסקלטיבי, שלהערכתנו לשני הצדדים אין בו עניין בעיתוי הנוכחי.

² גורם מרסן מרכזי הינו להערכתנו מצבם הכלכלי הקשה של תושבי רצועת עזה ואשר חמאס בהיותה הריבון ברצועה חייבת להתחשב בו. ביטוי לכך ניתן למצוא בדברי בכיר באחד הארגונים ברצועה, שהתראיין לעיתון הלבנוני אלאח'באר, "ההתנגדות בעזה סיימה לשקם את המלאי הצבאי שלה ב-2015 והיא מוכנה למערכה החדשה מאותו רגע". אולם, אותו בכיר הוסיף: "[הגורם] המרכזי המונע [זאת] מהם הוא מצבם של תושבי עזה" (אלאח'באר, לבנון, 3 במרץ 2017).

"האם המשוואה החדשה של [רצועה] עזה תהייה רקטה מול רקטה ומוצב מול מוצב?"

(תרגום מאמר באתר אלמג'ד, המזוהה עם מנגנוני הביטחון של חמאס, 28 בפברואר 2017³)

מאז סיום המלחמה נגד עזה בשנת 2014 [קרי, מבצע "צוק איתן"], חתר הצבא הציוני לכפות משוואה חדשה [בתגובה על] כל רקטה מרצועת עזה שנופלת בשטחים הכבושים [קרי שטח ישראל]. על פי [משוואה חדשה זאת] האויב שם לו למטרה מוצבים ומטרות צבאיות של ההתנגדות [קרי, של חמאס ושאר ארגוני הטרור], בטענה שמדובר ב"תגובה" [על ירי הרקטות].

ישראל יודעת, כי למשוואה שהיא עמלה עליה יש קווים אדומים המתבטאים בכך שלא יהיו אבידות בנפש בקרב הפלסטינים. [ישראל] גם יודעת כי חוקי המשחק עלולים להשתנות אם הקווים הללו ייחצו, ועלולה להתחולל הסלמה, שתוצאותיה אינן רצויות.

אף על פי כן, המשוואה הקיימת אינה מקובלת יותר על ההתנגדות הפלסטינית, ודעת הקהל ברצועת עזה סבורה, שיש צורך בתגובה עליה, משום שהיא מזיקה באופן בסיסי.

בניגוד להערכות הקודמות, שמדברות על כך שההתנגדות יכולה לספוג מעשי התגרות ציוניים ברצועת עזה, הרי שהמגמה הכללית עתה מצביעה על כך, שאנו [ניצבים עתה] בפני השלב הראשון של אי הבלגה [במקור: אי שתיקה], [בהמשך יבואו שלבים נוספים של] תגובה וכפיית פתרון, שישים קץ למדיניות קלת הדעת הזו [של ישראל].

אם מדינת הישות [קרי, ישראל] רוצה בהמשך ההרגעה [במקור: בהרגעה נוספת] בחזית עזה, עליה להיות מודעת לכך שהמשוואה [הקיימת] עלולה להשתנות, ויתכן כי [חמאס] תבחר מתווה של הפגזה בתגובה על הפגזה, [תקיפה של] עמדה צבאית בתגובה על [תקיפת] עמדה צבאית, [ותקיפת] מטרה בתגובה על [תקיפת] מטרה. אפשר שההתנגדות הבליגה הפעם [קרי, על התגובה הישראלית ב-27 בפברואר 2017] בשל נסיבות ונתונים הקשורים אליה. ברם הדעה הרווחת עתה היא, שכל מעשה תוקפנות ייענה בפעמים הבאות בדרך שונה מהעבר.

בעבר ההתנגדות ברצועת עזה הייתה נוהגת בשיקול דעת, מטפלת במקרי השיגור הסוררים של הרקטות בזירה הפנימית, ומעלימה עין ממעשי התוקפנות הציוניים במטרה לשמור על ההרגעה ולהמשיך בבנייה ובהכנה. אולם הניצול שעשתה מדינת הישות [קרי, ישראל] באירועים כאלה כדי לפגוע ביכולות של ההתנגדות, הציב את ההתנגדות בפני אתגר אמיתי וגדול. [אתגר זה הינו], שווה ערך לחדירות [צה"ל] לתוך רצועת עזה, שהתרחשו בעבר, אשר הסתיימו כאשר ההתנגדות כפתה [על ישראל] משוואה חדשה שהובילה לסיימן.

³ ההדגשות וההערות בסוגריים מרובעים הם של מרכז המידע למודיעין ולטרור.

האתגר האחרון העומד בפני ההתנגדות מבטיח, שאנו עומדים בפני תסריט של עימות, הדומה [לזה של] משוואת החדירות [שהסתיימה]. [זאת] עד לשבירת המשוואה הנוכחית, אפילו אם העניינים יסלימו ויתחממו.